

Karmøy kommune

Postboks 167

4291 KOPERVIK

Deres referanse:

22/6113-12Dato: **05.06.2023**Saksnr.: **2023/35386**Dok.nr.: **2**

Saksbehandler:

Elin Taranger

Karmøy kommune - gnr 57 bnr 279 - Kirkevegen 18 - Innvilget dispensasjon for montering av varmepumpe

Vi viser til søknad datert 09.05.2023 om dispensasjon fra fredning av Skudeneshavn kulturmiljø, ID 221022-1, Kirkevegen 18, gnr.57/bnr.279, Karmøy kommune, Rogaland. Det er søkt om å montere varmepumpe på fasade sør, skjult bak eksisterende trapp til hovedinngangen.

Rådgiver fra Rogaland fylkeskommune har vært på befaring på eiendommen tidligere, i forbindelse med andre tiltak på huset.

Kommuneantikvaren på Karmøy har uttalt seg til tiltaket: «*Kommuneantikvaren mener denne plasseringen av utedel til varmepumpe er den mest skånsomme på denne bygningen. Kommuneantikvaren er positiv til tiltaket.*»

Vedtak

Rogaland fylkeskommune gir dispensasjon til å gjennomføre følgende tiltak:

- montere varmepumpe på fasade sør, som vist på skisse i søknad

Vilkår

- utedelen av varmepumpen skal plasseres på venstre side av trapp på fasade sør, som vist på skisse i søknad
- varmepumpen skal monteres så lavt som mulig og mest mulig i skjul av trappen, slik at den blir minst mulig synlig fra offentlig uterom
- varmepumpen skal kles inn i varmepumpehus i tre og males hvit for å bli mest mulig inn i kulturmiljøet
- varmepumpe og varmepumpehus skal ikke monteres høyere enn grunnmuren
- rør/kanaler og ledninger i tilknytning til utedelen skal skjules
- fylkeskommunen skal kontaktes dersom det må gjøres endringer/tilpasninger i tiltaket

Når arbeidet er ferdig skal du sende inn dokumentasjon som viser hvordan arbeidet har blitt utført og det endelige resultatet.

Tillatelsen er gyldig i 3 år etter at du har mottatt dette vedtaket.

Begrunnelse for vedtaket

Etter kulturminneloven § 20, kan departementet *i særlig tilfelle* gjøre unntak fra vedtak om fredning og fredningsbestemmelser for tiltak som ikke medfører *vesentlige inngrep* i det fredete kulturminnet. Fylkeskommunen/Sametinget er rette myndighet til å vurdere om dispensasjon skal gis, jf. forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven §§ 3 (4) og 4.

Formålet med fredningen av Skudeneshavn kulturmiljø er å bevare Skudeneshavn som en kilde til kunnskap og opplevelse for dagens og fremtidens generasjoner, og som ressurs for samfunnsutvikling. Skudeneshavn skal sikres som en unik og godt bevart kystby, som viser hvordan et sted har utviklet seg fra strandsted basert på sildefiske, til ladested med variert næringsvirksomhet og bymessige funksjoner i perioden 1800-1940. Formålet er videre å bevare Skudeneshavn som et godt eksempel på byutviklingshistorie, med hovedvekt på de byggverk og strukturer som forteller om utviklingen av de bymessige funksjonene knyttet til offentlige tjenester, forretningsvirksomhet, frivillig organisasjonsliv og industrialiseringen av samfunnet. Fredningen av kulturmiljøet skal sikre helheten, sammenhengen, hovedstrukturen og tidsdybden i området. Fredningen skal også sikre de kulturhistoriske og arkitektoniske verdiene i byggverkernes eksteriør, og strukturer som gateløp, havnebasseng, kaier, brygger, allmenninger, park, hager og annen grønnstruktur. De historiske, funksjonelle og visuelle sammenhengene skal særlig ivaretas. Bygningseksteriør og strukturer fra tiden etter 1940 skal sikres i den grad det er nødvendig av hensyn til kulturmiljøet. Fredningen skal ikke være til hinder for at Skudeneshavn opprettholdes og videreføres som en levende by med boliger, handel og annen næringsvirksomhet.

I Riksantikvarens veileder for dispensasjonsbehandling står det: Innebærer tiltaket et vesentlig inngrep i et fredet kulturminne, kan det ikke gis dispensasjon. Hva som er et vesentlig inngrep, vil bero på et faglig skjønn. Kulturminnemyndigheten skal gjøre en helhetsvurdering av inngrepet art og størrelse sett opp mot objektets art, størrelse og kulturhistoriske og arkitektoniske verdier. Formålet med fredningen og fredningsbestemmelsene har stor betydning for vurderingen av vesentlighetsspørsmålet.

Kirkeveien 18 ligger i sone B i Skudeneshavn og er den gamle bokhandelen. Hele

bygget har tidligere vært brukt til næringsvirksomhet, men nå skal det bygges om til leilighet i andre og tredje etasje. Det er søkt om å montere varmpumpe på fasade sør. Fylkesdirektøren vurderer at tiltaket ikke vil virke dominerende på den eksisterende fasaden. Den omsøkte plassering bak trappen ved inngangsdøren gjør at varmpumpen vil bli svært lite synlig fra offentlig rom. Å kle inn varmpumpen vil også bidra til at den vil gli inn i kulturmiljøet. Fylkesdirektøren vurderer at tiltaket vil medføre en svært liten endring på fasaden. Samlet sett gjør dette at fylkesdirektøren vurderer at tiltaket ikke er et vesentlig inngrep i det fredete kulturmiljøet.

I dispensasjonsveilederen heter det; *Som særlige tilfelle trekker forarbeidene til kulturminneloven fram tiltak som er nødvendige av hensyn til formålet med den enkelte fredningen, tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning og andre helt spesielle tilfeller.* Tiltak som er nødvendige av hensyn til fredningen nevnes blant annet: *brannsikring, reparasjon, restaurering, utskiftning av råtnede bygningsdeler, felle råtnede eller syke trær i grøntanlegg og oppretting av sammenrast mur.* Av tiltak som kan være av samfunnsmessig betydning nevnes blant annet *miljøhensyn og krav til helse, miljø og sikkerhet hjemlet i ulike typer særregler som helselovgivning, arbeidsmiljøkrav, forurensningslovgivning, trafiksikkerhetskrav mv.* I denne saken er det lagt vekt på tiltakshavers behov for en varmpumpe som et energi-økonomisk tiltak, et miljøtiltak. Ved å installere ny varmpumpe kan huset bli mer energieffektivt samtidig som huseier/leietakere får noe lavere strømkostnader. På den bakgrunn finner fylkesdirektøren at kravet til særlig tilfelle er oppfylt.

Etter en samlet vurdering innvilger vi søknaden om dispensasjon for montering av varmpumpe på fasade sør.

Forholdet til annet lovverk

Hvis tiltaket krever tillatelse etter annet lovverk, må søker sørge for dette, før tiltaket kan gjennomføres. Dette kan for eksempel være aktuelt for tiltak som er søknadspiktig etter plan- og bygningsloven § 20-1.

Du kan klage på vedtaket

Du har rett til å klage på vedtaket. Fristen for å klage er 3 uker fra du har mottatt dette brevet. jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen stiles til Riksantikvaren som er klageinstans, men sendes til oss, gjerne på e-post til firmapost@rogfk.no Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til Riksantikvaren. De avgjør saken med endelig virkning.

Har du spørsmål?

Har du spørsmål kan du kontakte saksbehandler Elin Taranger, 51922470,
Elin.Taranger@rogfk.no

Hilsen
Lars Riese
fagleder

Elin Taranger
rådgiver

Kopi til:
RIKSANTIKVAREN

Vedlegg:

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.